

ИЗВЕШТАЈ

на Редакцијата на списанието „Историја“, орган на Сојузот на друштвата на историчарите на СР Македонија за периодот меѓу XII и XIII годишно Собрание, односно од ноември 1976 до октомври 1978 година

Почитувани другарки и другари,

Редакцијата што ви го поднесува Извештајот ја сочинуваат д-р Александар Апостолов, редовен професор на Филозофскиот факултет во Скопје (главен и одговорен уредник), д-р Крсте Битоски, научен советник во Институтот за национална историја, д-р Вера Вангели, научен соработник во Институтот за национална историја, Јордан Димовски, професор на Педагошката академија во Скопје и Ѓорѓи Димов-Цолев, професор во Гимназијата „Јосип Броз Тито“ во Битола. Секретар на редакцијата — Драган Велков, асистент при Филозофскиот факултет во Скопје.

Во извештајниот двегодишен период Редакцијата одржа 5 сестаноци на кои се разгледуваа пристигнатите ракописи за списанието „Историја“. Должен сум веднаш да нагласам дека Редакцијата работеше во полн состав при разгледувањето и оценката на ракописите што се нудеа за печатење во досега отпечатените броеви „Историја“. За секоја носечка статија Редакцијата обезбедуваше квалификувани рецензенти и писмена рецензија за нејзи-

ната научна вредност и за нејзината погодност за печатење. Оваа своја задача Редакцијата ја вршеше мошне совесно и во хармонично единство така што немавме случај на разногласие при подборот на материјалите што треба да го сочинуваат бројот за отпечатување на списанието. Како што може да се види и од самиот состав на Редакцијата (таа е составена од тројца доктори на историските науки и двајца искусни педагози коишто имаат долгогодишна практика во наставата и се автори на бројни учебници, научни прилози и прилози со педагошко-методска содржина од предметот историја). Оваа Редакција ја продолжи ориентацијата на претходните редакции во однос на физиономијата на списанието, задржувајќи ја неговата предметна концепција. Во повеќето наслови со тематски подрачја на Списанието, застапувани се содржини од областа на историската наука било во вид на статии, научни прилози или материјали. Насловот за библиографиите е мошне важен како за увидот во постигањата на историската наука така и како основен прирачник на научните работници при пишување

прилози со научна содржина од областа на историската наука. На овој простор видно учество земаат нашите помлади колеги историчари. Приказот на новоотпечатени книги, со осврт на нивната содржина, зазема секогаш пристоен простор во нашево списание. Се разбира дека, како и во сите други тематски подрачја има прилози со поголема или помала вредност. Насловот хроника се пополнува главно од наши помлади соработници. Во ова подрачје од списанието, Редакцијата настојува да ги одбележи поважните јубилеи, научни собири, конгреси и советувања, како би го информирала членството на Сојузот на друштвата на историчарите на СРМ и нашата јавност воопшто, за актуелните настани од историјата и во врска со историската наука.

Во мошне важното подрачје што се однесува на наставата по историја во сите степени од нашето образование, Редакцијата не беше во состојба секогаш да обезбеди квалитетни прилози. И покрај тоа што наставата по историја ја изведуваат висококвалификувани историчари, меѓу кои има добар дел со долгогодишна практика во наставата, а меѓу нив и мошне истакнати методичари и одлични стручњаци и научници, бројот на соработниците во ова подрачје наместо да расне — опа-

ѓа. Се разбира дека во овој случај секако е една од причините и субјективниот фактор. Ако го погледнеме ова подрачје во последните неколку броја од нашето списание ќе констатираме дека отсутствуваат прилози од автори што во поранешните броеви главно го пополнувале овој простор со свои прилози. Осиромашувањето на ова подрачје ќе се чувствува уште повеќе во иднина со ненадејната трагична смрт на мошне продуктивниот Дамјан Лепчевски.

Просторот во списанието за „Статии и прилози“, Редакцијата настојувала да го пополни со квалитетни и за историската наука корисни статии. Во тие свои настојувања Редакцијата главно успевала, но не била и сосема задоволна. Според оценка на Редакцијата, главна причина за немање доволен избор на научни прилози од овој вид лежи во бројните научни симпозиуми, по повод јубилеи што во последниве години се одржуваа. Научните реферати и соопштенија од тие симпозиуми, по правило, не се отпечатуваат во списанија туку во зборници. Препечатувањето на статии од зборници во списанија, ниту е пожелно, ниту е познато во досегашната практика на нашите списанија. Голем број од потенцијалните соработници на списанието „Историја“, речиси, секогаш учествува-

ат на овие научни собири и со свои научни прилози, па не се во состојба едновремено да го пополнуваат и нашето списание со свои трудови. Но и покрај овие тешкотии од објективен и субјективен карактер, Редакцијата успешно и навреме го уредуваше списанието „Историја“. За последниве години излегоа од печат број 1 и 2 за 1977 година од списанието „Историја“. Бројот 1 за 1978 година е предаден во Универзитетската печатница уште во месец јуни 1978, година, но речиси цели 5 месеци стоеше таму без да биде земен во работа. Дури пред десетина дена започнаа да излегуваат од слогот првите шпалти што веќе се дадени на коректура. Редакцијата планираше за ова годишно собрание да го презентира како веќе отпечатен број, но ете од овие технички причини, ова не е сторено. Да се надеваме дека до крајот на оваа календарска година ќе излезе од печатница. За број 2 од 1978 година, материјалите се комплетирани и наскоро ќе бидат предадени во печат.

Тешкотии од друг карактер имаме со дистрибуцијата на списанието, неговиот транспорт од печатницата до сместувачкиот простор и транспорт до поштата. За сега, дистрибуирањето го вршат студенти за извесен хонорарен надоместок. Но тоа не е трајно решение. Сметководната служба е

мошне бавна посебно во исплатувањето на авторските хонорари. „Kvi cito dat, bis dat“ вели една латинска поговорка. Но со ваквото забавување на исплатата на авторските хонорари ги одбиваме соработниците, па тие ги даваат своите прилози на друго место каде што и побрзо и повеќе се плаќа. Се правеа напори за подобрувањето на овие служби, но засега без резултати. Со ова прашање се занимаваше и новоформирираниот Издавачки совет, но и покрај тоа сè уште ова важно техничко прашање остана нерешено.

Што се однесува до финансирањето на списанието тоа се одвива нормално и посебни проблеми Редакцијата немала.

Тиражот на списанието е 3.000 примероци од број. Но ако не се преземат нужни мерки, постои опасност бројот на претплатниците да опадне. За да не се случи ова, сметаме дека историските друштва треба нешто повеќе да сторат во тој однос. Има сугестии претплатата на списанието и членскиот внос да се собираат однапред за наредната година. Но за тоа нека одлучи ова собрание.

Просториите во кои е сместено списанието веќе се потребни на библиотеката при Групата за Историја, па и тој проблем треба да се реши. Редакцијата не располага со никаков инвентар. Таа нема ни машина за пишчување, ниту

ормани за сместување на списанието и на неговата архива. Крајно е време да се реши и ова прашање.

Го информираме ова собрание дека новоизбраниот член на Редакцијата д-р Вера Вангели ќе отсутствува подолго време и ќе треба наместо неа да се избере друг член што се занимава со научна работа од областа на најновата историја. Освен тоа на одговорниот уредник на д-р Крсте Битоски и на секретарот на Редакцијата им истечува мандат по два пати, па ќе треба на нивно место да се избераат нови членови на Редакцијата.

И на крајот чувствувам пријатна должност да им се заблагодарам на соработниците од сите видови дејност околу изготвувањето на ова списание, со желба да не изостане нивното ангажирање и во иднина. Им се заблагодарувам и на членовите на Редакцијата и на секретарот со кои имав полна соработка околу издавањето на списанието.

Ве молам да го примите овој Извештај и да нè разрешите од должноста.

За Редакцијата на
списанието „Историја“

Александар АПОСТОЛОВ

НАУЧЕН СОБИР

за „Местото на Илинденското востание и Крушевската република во борбата на македонскиот народ за национално и социјално ослободување“

Во организација на Советот „Десет дена Крушевска република“, Научно-културни средби, на 3, 4 и 5 август 1978 година во просториите на хотелот „Монтана“ во Крушево се одржа научен собир на тема „МЕСТОТО НА ИЛИНДЕНСКОТО ВОСТАНИЕ И КРУШЕВСКАТА РЕПУБЛИКА ВО БОРБАТА НА МАКЕДОНСКИОТ НАРОД ЗА НАЦИОНАЛНО И СОЦИЈАЛНО ОСЛОБОДУВАЊЕ“. Симпозиумот беше одбележан под покровителство на Претседателот на Републиката Јосип Броз Тито, а по повод 75-годишнината од Илинденското востание и прогласувањето на Крушевската република.

Научниот собир го отвори членот на Претседателството на ЦК СКМ Душко Поповски, кој воедно е и претседател на Советот

„Десет дена Крушевска република“. Во својот поздравен говор Душко Поповски меѓу другото ги поздрави претседателот на Извршниот совет на Собранието на СРМ Благој Попов, претседателот на МАНУ академикот Михаило Апостолски, ректорот на Скопскиот универзитет „Кирил и Методиј“ проф. д-р Бранко Трпеновски, потпретседателот на Сојузната конференција на ССРНЈ Ристо Цунов, членот на Претседателството на ЦК СКМ Кочо Битолјану и други гости и учесници на симпозиумот од социјалистичките републики и покраини, и од странство.

Од името на градот домаќин присутните гости и учесници на научниот собир ги поздрави претседателот на Собранието на оп-